

Sivistysvaliokunta

Viite: VNS 1/2021 vp

Asia: Ylioppilastutkintolautakunnan asiantuntijalausunto sivistysvaliokunnalle
valtioneuvoston koulutuspoliittisesta selonteosta

Sivistysvaliokunta on pyytänyt Ylioppilastutkintolautakunnalta asiantuntijalausuntoa valtioneuvoston koulutuspoliittisesta selonteosta. Lausunnossani keskityn ylioppilastutkintoa koskeviin näkökulmiin ja totean kunnioittavasti seuraavaa:

Ylioppilastutkinto on merkittävä osa suomalaista koulutusjärjestelmää. Vuosittain valmistuu noin 30 000 ylioppilasta. Ylioppilastutkinnolla on keskeinen rooli lukiokoulutuksen päätteeksi suoritettavana tutkintona. Myös ammatillisen perustutkinnon suorittaneet voivat suorittaa ylioppilastutkinnon.

Ylioppilastutkintoa ei kuitenkaan mainita selonteossa kuin jatko-opintoihin hakeutumisessa suhteessa ammatilliseen tutkintoon ja osana saamenkielisen koulutuksen kehittämistarpeita. Ylioppilastutkinnon merkityksen kirjaaminen selontekoon on tarpeellista.

Saamenkielisten kokeiden toteuttaminen ei ole tällä hetkellä mahdollista. Koulutuspoliittinen selonteko suuntautuu pitkälle tulevaisuuteen, joten tilannetta on tarkoituksenmukaista tarkastella uudelleen saamenkielisen lukio-opetuksen kehittyessä.

Jatkuvasti kehitettävällä ylioppilastutkinnolla on jatkossakin täydet edellytykset olla tärkeä väline koulutuspoliittisen selonteon tavoitteiden saavuttamisessa. Ylioppilastutkinto varmistaa opiskelijoiden yhdenmukaisen ja samalla oikeudenmukaisen arvioinnin toteutumisen, mikä edistää selonteossa kuvattua koulutuksellista yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa sekä hyvien oppimistuloksien varmistamista koko maassa.

Lukiokoulutuksessa yhtenäisesti toteutettava tutkinto vahvistaa myös koulutuksen tavoitteiden toteutumista kaikissa lukioissa. Esimerkiksi ylioppilastutkinnon muuttaminen digitaalseksi 2016-2019 edisti huomattavasti lukion opetussuunnitelman perusteissa vuodesta 2003 lähtien kuvattua tieto- ja viestintäteknologian käyttöönottoa lukioissa. Digitaalisen ylioppilastutkinnon kehittäminen edistää myös selonteon tavoitetta uusien teknologioiden hyödyntämisestä laajasti oppimisen tukena.

Selonteossa olisi hyvä kuvata ylioppilastutkinnon keskeinen rooli lukiokoulutuksessa saavutetun osaamisen arvioinnissa. Ylioppilastutkinnon kehittämissuunnitelma 2019–2022 ja erityisesti siinä kuvattu tutkinnon kehittäminen pitkällä aikavälillä antavat pohjaa toimenpide-ehdotuksille, joita voisi lisätä selontekoon. Keskeisiksi toimenpiteiksi olisi mahdollista kirjata esimerkiksi ”Suullisen kielitaidon ottaminen osaksi ylioppilastutkintoa edistää tulevaisuudessa tarvittavaa osaamista.” ja ”Digitaalisen ylioppilastutkinnon kehittäminen edistää uusien teknologioiden laajaa hyödyntämistä lukiokoulutuksessa.”

Pääsihteeri

Tiina Tähkä

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Ylioppilastutkintolautakunnan asianhallintajärjestelmässä.